

קָבִין תּוֹרַת הַנְּחִיל

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעוררים ומתקומים, אשר מתוך תנחל נובע מקור הקמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקו העדרים, להתחונק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים בענין למוד זכות על עצמו ועל אחרים – לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפב
בענין קביעות עתים לתורה – לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפד

אשר נאמרו בשלחן המהור של מרן מוהרא"ש שליט"א

בסעודות שבת פרשת בהר בקומתי תשע"ג ביבנאל עיר ברסלב

וגלה נפלאות מפעלת הזוכה למצוא בעצמו ובאחרים למוד זכות, והעקר שמקום מצות צדקה, וידבר נפלאות מענין הקובע עתים לתורה בדרך הנבחה וגולה ויעורר מאוד לקראת חג השבועות לזכות להתמדת התורה על ידי שיהיה בכבודו ובתחומו של כל יהודי

יצא לאור

ערב חג השבועות – תשע"ג

על ידי תלמידי מתיבתא היכל הקדש

חסידי ברסלב

עיר הקדש ירושלים תוכבי"א

מֵאָמֵר

וְכִי יִמּוֹדֶה אֶחֱיָהּ וּמִטָּה יָדוֹ עִמּוֹדֶה

לֵיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרִשְׁת בְּהַר בְּחִקוֹתַי תִּשְׁעִי:ג

בְּלֵיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ בְּסֵעוּדָה רֵאשׁוֹנָה, בְּיַבְנָאֵל עִיר בְּרַסְלָב, דִּבְרַר מוֹהֲרָא"ש נ"י דְבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד עַל פִּי דְבָרֵי רַבְנּוּ ז"ל בְּלִקוּטֵי מוֹהֲרָן חֶלֶק א' סִימָן רַפּב, הַמְדַבֵּר מִפְּרוּשׁ תַּפְסוּק: "אַזְמַרְהָ לְאֵלֵי בְּעוֹדֵי" וְגו', עֵינֵן שָׁם.

בְּזֶה שְׂמוּצָא בּוֹ מְעַט טוֹב – מַעֲלָה אוֹתוֹ בְּאִמְתָּ לְכַף זְכוּת, פְּתַח וְאָמַר מוֹהֲרָא"ש נ"י, רַבְנּוּ ז"ל אוֹמֵר (מוֹהֲרָא"ש נ"י חוֹר עַל תַּמְצִית דְּבָרֵי רַבְנּוּ ז"ל בְּתוֹרָה זו): דַּע, כִּי צָרִיף לְדוֹן אֶת כָּל אֲדָם לְכַף זְכוּת, וְאֶפִּילוֹ מִי שֶׁהוּא רָשָׁע גְּמוּר, צָרִיף לְחַפֵּשׁ וְלִמְצֹא בּוֹ אִיזָה מְעַט טוֹב, שֶׁבְּאוֹתוֹ הַמְעַט אֵינּוֹ רָשָׁע, וְעַל יְדֵי זֶה שְׂמוּצָא בּוֹ מְעַט טוֹב, וְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, עַל יְדֵי זֶה מַעֲלָה אוֹתוֹ בְּאִמְתָּ לְכַף זְכוּת, וְיוֹכֵל לְחַשְׁיבוֹ בְּתַשׁוּבָה, וְזֶה בְּחִינַת (תַּחֲלִים לו): "דְּעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְחַתְּבוּנְנַת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנּוּ", הֵינּוּ שֶׁחַפְּסוּק מְזַחֵר לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, וְאֵף עַל פִּי שְׂאֵתָה רּוּצָה שֶׁהוּא רָשָׁע גְּמוּר, אֵף עַל פִּי כֵן צָרִיף אֶתָּה לְחַפֵּשׁ וְלִבְקֹשׁ לִמְצוֹא בּוֹ מְעַט טוֹב שֶׁשָּׁם אֵינּוֹ

רשע, וזהו, ועוד מעט ואין רשע, שצריך אתה לבקש בו עוד מעט טוב שיט בו עדין, ששם אינו רשע, כי את על פי שדוא רשע, איך אפשר שאין בו מעט טוב עדין, כי איך אפשר שלא עשה איזה מצוה או דבר טוב מימיו, ועל ידי זה שאתה מוציא בו עוד מעט טוב ששם אינו רשע, ואתה דן אותו לבת זכות, על ידי זה אתה מעלה אותו פאמת מבת חובה לבת זכות, עד שישנה בתשובה על ידי זה, וזהו, ועוד מעט ואין רשע, על ידי שמוציא בהרשע עוד מעט טוב, ששם אינו רשע, על ידי זה, והתבוננת על מקומו ואיננו, הינו בשתתבונן ותסתכל על מקומו ומדרגתו, ואיננו שם על מקומו הראשון, כי על ידי שמוציאים בו עוד מעט טוב, איזה נקדה טובה, ודין אותו לבת זכות, על ידי זה מוציאין אותו פאמת מבת חובה לבת זכות. וזהו והתבוננת על מקומו ואיננו, ודין:

כמו שצריך למצוא זכות באחרים – כך צריך למצוא בעצמו וכן צריך האדם למצוא גם בעצמו, כי זה ידוע שצריך האדם ליתר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק העצבות מאד מאד, ואפילו בשמחתחיל להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים, ורואה הפעל דבר להפילו על ידי זה בעצבות ומרה

שחזרה, חס ושלום, את על פי בן אסור לו לפול מזה, רק צריך
 לחפש ולמצא פעמנו איזה מעט טוב, פי אף אפשר שלא עשה
 מימיו איזה מעשה או דבר טוב, ואף שמשמתחיל להסתפל פאותו
 הדבר הטוב, הוא רוצה שהוא גם בן מלא פעמים ואין בו מרתב,
 הינו שרוצה שגם המעשה והדבר שפקדושה שזכה לעשות, הוא גם
 בן מלא פניות ומחשבות זרות וטובים הרבה, עם כל זה אף
 אפשר שלא יהיה פאותה המעשה והדבר שפקדושה איזה מעט טוב,
 פי על כל פנים אף שהוא, על כל פנים היה איזה נקדה טובה
 בהמעשה והדבר טוב שעשה, פי צריך האדם לחפש ולבקש למצוא
 פעמנו איזה מעט טוב, כדי להחיות את עצמו, ולבוא לדי
 שמה, ועל ידי זה שמהפש ומוצא פעמנו עדין מעט טוב, על ידי
 זה הוא יוצא פאמת מפה חובה לבת זכות, ויוכל לשונת בתשובה,
 פבהינות "ועוד מעט ואין רשע והתפוננת על מקומו ואיננו",
 הינו כמו שארינו לדין אחרים לבת זכות אפילו את הרשעים,
 ולמצא בהם איזה נקדות טובות. ועל ידי זה מוציאים אותם
 פאמת מפה חובה לבת זכות, כמו בן הוא אצל האדם פעמנו,
 שארנו לדין את עצמו לבת זכות, ולמצא פעמנו איזה נקדה
 טובה עדין, כדי לחזק את עצמו שלא יפול לגמרי, חס ושלום, רק
 אדרבא יהיה את עצמו, וישמח את נפשו במעט הטוב שמוצא

בְּעֲצָמוֹ, דְּחִינּוּ מִה שְׂזָכָה לַעֲשׂוֹת בְּיָמָיו אֵיזָה מִצְוָה או אֵיזָה דְּבַר טוֹב, וּבָמֹו כֵּן צְרִיף לְחַפֵּשׂ עוֹד, לְמִצְוֹת בְּעֲצָמוֹ עוֹד אֵיזָה דְּבַר טוֹב, וְאַף שְׂגַם אוֹתוֹ הַדְּבַר הַטּוֹב הוּא גַם בֵּין מְעַרְבֵי בְּפִסְלַת הַרְפָּה, עִם כָּל זֶה יוֹצֵיא מִשָּׁם גַּם בֵּין אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה.

עַל יְדֵי שְׁמֻלְמַד זְכוּת עַל עֲצָמוֹ יְכוּל לְהַתְפַּלֵּל בְּרֵאוּי וְאֵזִי הוּא יְכוּל לְהַתְפַּלֵּל וּלְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לַה'. כִּי זֶה יְדוּעַ, שֶׁשְׂשֵׁה־אָדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ מִחֻמַּת גְּשָׁמֵי־תוֹ וּמַעֲשֵׂיו הַרְעִים, שְׂרוּאָה שְׂהוּא רְחוּק מְאֹד מֵאֵד מִן הַקִּדְשָׁה בְּאַמְתּוֹ, אֵזִי עַל פִּי רַב אֵינּוּ יְכוּל לְהַתְפַּלֵּל בְּלֵל מִחֻמַּת זֶה, וְאֵינּוּ יְכוּל לִפְתַּח פִּיו בְּלֵל, מִחֻמַּת גְּדֵל הַעֲצָבוֹת וְהַמָּרָה שְׂחֹזְרָה וְהַפְּבֻדוֹת שְׂנוֹפֵל עָלָיו, עַל יְדֵי שְׂרוּאָה גְדֵל עֲצָם רְחוּקוֹ מִחַשָּׁם יִתְפַּרְדֵּי, אֲבָל בְּשֵׂהוּא מַחֲיָה אֶת עֲצָמוֹ עַל פִּי הַעֲבָה הַנִּל, דְּחִינּוּ שְׂאֵת עַל פִּי שְׂנוֹדַע בְּעֲצָמוֹ שְׂיֵשׁ לוֹ מַעֲשִׂים רַעִים וְחַטָּאִים הַרְפָּה מְאֹד, וְהוּא רְחוּק מְאֹד מִחַשָּׁם יִתְפַּרְדֵּי, אֵת עַל פִּי בֵּין הוּא מְדַפְּשׁ וּמְבַטֵּשׁ וּמַוְצֵא בְּעֲצָמוֹ עֲדוּן אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבוֹת, וּמַחֲיָה וּמַשְׁמַח אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, כִּי בּוֹדָי רְאוּי לְהַאֲדָם לְהַגְדִּיל שְׂמֻחָתוֹ מְאֹד בְּנֵל נִקְדָּה וּנְקָדָה טוֹבָה מִקְדָּשַׁת יִשְׂרָאֵל שְׂבוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ עֲדוּן, וְאֵזִי בְּשְׂמֻחָה וּמַשְׁמַח אֶת עֲצָמוֹ עַל יְדֵי זֶה, אֵזִי הוּא יְכוּל לְהַתְפַּלֵּל וּלְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לַה'.

אזמרה לאלקי בעודי - בעודי דיקא

וְזֶה בְּחִינַת (תהלים קמו, ב): אֲזַמְּרָה לְאֱלֹהֵי בְּעוֹדִי, בְּעוֹדֵי דִיקָא, חִינּוּ
עַל יְדֵי בְּחִינַת הַעוֹד שְׁלִי, שְׂאֵנִי מוֹצֵא בְּעַצְמֵי בְּחִינַת עוֹד מְעַט
וְאֵין רְשָׁע, עַל יְדֵי אוֹתָהּ הַמְקַדָּה, עַל יְדֵי זֶה אוֹבֵל לְזַמֵּר וְלְחַדוֹדוֹת
לְהַ, וְזָחוּ אֲזַמְּרָה, אֲזַמְּרָה דִיקָא, חִינּוּ זְמִירוֹת וְנִגּוּנִים שְׂנַעְשִׁין עַל
יְדֵי שְׂמֻלְקַט הַמְקַדָּה טוֹבוֹת; עֵינַן שָׁם כָּל זֹאת בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל.

התורה הזאת היא עקר גדול בחיי האדם

וְהַסְבִּיר מוֹהֲרָא"ש נ"י, כִּי הִנֵּה הַתּוֹרָה הַזֹּאת שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל: "לְדוֹן
אֵת אֲחֵרִים וְאֵת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת, וְלִמְצֵא בְּכֹלֵם נְקֻדוֹת טוֹבוֹת" -
היא עקר וְכָלל גְּדוֹל בְּחַיֵּי הָאָדָם, וּכְשׁוֹזֶכֶה לְקִנּוּת אוֹתוֹ בְּנַפְשׁוֹ, אֵין
יְכוּל לַעֲבוֹר תַּחֲיִים בְּשָׁלוֹם, וְלִשְׂמוֹחַ תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלִשְׁיַר
וְלִרְגֵז אֱלֹיו יִתְבַּרְךָ כָּל יְמֵי חַיָּו, כִּי טָבַע בְּנֵי אָדָם לְהִסְתַּכֵּל תְּמִיד עַל
הַחֲסֻרוֹת שֶׁל אֲחֵרִים וְשִׁלְהֵם, וְזֶה מְכַנֵּס בָּהֶם עֲצָבוֹת וּמְרָה
שְׁחוֹרָה, עַד שְׂמֵתִיאֲשִׁים מַחֲיִיָּהֶם לְגַמְרֵי רַחֲמָנָא לִיצְלָן, כִּי תְמִיד
רוֹאִים לְפָנָי עֵינֵיהֶם תְּמוּנָה שְׁחוֹרָה, אֲחֵרִים לֹא טוֹבִים, הֵם בְּעַצְמָם
לֹא טוֹבִים, וְאִם כֵּן מַה יֵּשׁ לָהֶם בְּחַיִּים? אֲבָל אִם הָיוּ יוֹדְעִים שְׂאֵין זֶה
דְּרָךְ נְכוּנָה כָּלל - לְהִסְתַּכֵּל עַל הַמוּמִים וְהַחֲסֻרוֹת שֶׁל אֲחֵרִים
וְשִׁלְהֵם, רַק אֲדַרְבָּה, צְרִיכִים לְהַעֲלִים עֵינַי מִן הַמוּמִים וְהַחֲסֻרוֹת,

ולתהפך רק על הנקודות טובות, בזה היו רואים לפני עיניהם תמונה יפה ובהירה, והיו ששים ושמחים כל ימיהם בשמחה שאין לה קץ.

ללמד זכות עליו אבל לא להצדיק את מעשיו הרעים

ורבנו ז"ל מנלה סוד הענין, שיש בזה חכמה עצומה, כי אפלו רשע גמור, צריכים לדון לבחן זכות, ואין תפונה להצדיק את מעשיו הרעים ולומר שהוא צדיק, כי מה שהוא עושה רע, צריכים לדעת שזה רע, ולהרחיק ממעשיו הרעים לגמרי, רק צריכים לדונו לבחן זכות, ולדעת שבדאי יש לו יצר הרע גדול מאד, שקשה לו מאד לכבוש, אבל אין פונתו להכעים את בוראו חס ושלום, והראיה שאין פונתו להכעים, שהרי יש בו נקודות טובות, כי לא ימלט שלא עשה איזה טוב מימיו, כי כל יהודי, אפלו הכי רחוק, והכי גרוע, יש בו המון נקודות טובות, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות נ"ג) על הפסוק (שיר השירים ד') כפלה הרמון רקתה, אפלו ריקנים שבך מלאים מצוות פרמון, ומוכא בשם המקבלים, שנמשלו לרמון דיקא, כי יש ברמון תרני"ג גרעיניו, כנגד תרני"ג מצוות התורה.

איך יכול להיות גם ריק וגם מלא מצוות ברמז?
ובנדאי ראוי להבין, אם נקראים "ריקנים", איך הם מלאים תר"ג
מצוות בנרעני הרמז, ואם הם מלאים מצוות ברמז, למה נקראים
"ריקנים"? אבל סוד הענין, שיש כמה וכמה מצוות פרטיות, שהן
בעצמן נחשבות כמו כל מצוות התורה, וכמו שאמרו חכמינו
תקדושים על הכופר בעבודה זרה (נדרים כה ע"א): 'כל הכופר בעבודה
זרה, כאלו מודה בכל התורה בלה'; נמצא, שיכול להיות שאין בו
רק נקדה זאת של הכופר בעבודה זרה, כי נקדה זאת יש לכל יהודי,
אפלו להפחות ביותר, שבבוא לנסיון של שמד ועבודה זרה הם
ושלום, הוא מוכן למסירת נפש על קדוש ה' (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן
פ). נמצא, שעל ידי נקדה זאת לבד, הוא מלא מצוות ברמז, כי זה
לבד נחשב כאלו מודה ומקיים כל התורה בלה, וכן אמרו חכמינו
תקדושים על כמה וכמה מצוות, כמו שבת, וציצית, ועוד, שהן
חשובות ושקולות כנגד כל התר"ג מצוות. נמצא, שיתכן מאד
שמצד אחד יהיה ריק מקיום כל המצוות בפעל ממש, אבל הוא
מלא מצוות ברמז מצד הנקדות טובות שיש בו, ולכן בנדאי
צריכים לדון אותו תמיד לבד זכות.

על מסית ומדיח להכעים – אסור ללמד זכות כלל
 וְזוּה דְבַר פְּשׁוּט, שְׁמִי שֶׁבִּנְתָנוּ לְהַכְעִים, חֵם וְשָׁלוֹם, וְהוּא מְסִית
 וּמְדִיחַ אֶת אֲחֵרִים, רַחֲמָנָא לִיצְלָן, אוֹתוֹ אֲסוּר לְדוֹן לְכַף זְכוּת, וּכְמוֹ
 שְׂאוּמֵר רַבְּנֵנוּ וְ"ל בְּפִרְוֵשׁ (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מְרִיבָה סִימָן פּח): 'אֵין מְלַמְּדִין
 זְכוּת עַל הַמְּסִית'. כִּי עַל אָדָם פְּרָטִי, שֵׁישׁ לוֹ יֵצֵר הָרַע, וְעוֹשֶׂה
 רְשָׁעוֹת בֵּינוּ לְבֵין עֲצָמוֹ, חֵם וְשָׁלוֹם – יֵשׁ כָּל מִינֵי לְמוּדֵי זְכוּת, שֵׁישׁ
 לוֹ יֵצֵר הָרַע גְּדוֹל, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ חֶמֶר הָעֲנָנִים וְכוּ', אֲבָל מִי שֶׁמְּסִית
 וּמְדִיחַ אֶת אֲחֵרִים, שֵׁאֵין מְסַפֵּיק לוֹ יֵצֵרוֹ הָרַע לְעֲצָמוֹ, רַק רוֹצֵחַ גַּם
 לְהַכְשִׁיל וְלִסְחָב אֲחֵרִים עִמּוֹ בְּרְשָׁעָתוֹ – עַל אָדָם בְּזוֹה אֵין לְמוּד זְכוּת
 כָּלָל, וְצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ בְּתַכְלִית הָרְחוּק, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה אֲבָן
 מְכֻשׁוֹל לְאֲחֵרִים, וְאֲדַרְבָּה! צָרִיכִים לְפָרְסָם קְלוֹנוֹ בְּרַבִּים, כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ
 נִשְׁמָרִים מִמֶּנּוּ בְּתַכְלִית הַשְּׂמִירָה, וְאִזּוּ יֵשׁ תִּקְוָה שֶׁלְּכַסּוֹף תִּתְבַּטֵּל
 רְשָׁעָתוֹ לְגַמְרִי.]

מִמִּילָא תַתְּחִיל תְּכוּנַת נַפְשׁוֹ לְהֵאִיר בְּתוֹכוֹ בְּעֲצָמוֹ
 וְהִנֵּה פְּשָׁאָדָם קוֹנֵה מִדָּה זֹאת בְּעֲצָמוֹ, לְחַפֵּשׁ וְלִמְצֹא נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת
 בְּאֲחֵרִים וְלְדוֹן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, אֲזִי מִמִּילָא תַתְּחִיל תְּכוּנַת נַפְשׁוֹ
 לְהֵאִיר בְּתוֹכוֹ בְּעֲצָמוֹ, וְלְדוֹן גַּם אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, וְלִמְצֹא גַם
 בְּעֲצָמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, כִּי אָדָם מְמַרְמֵר שֶׁמְסַתְּפֵל עַל כָּל דְּבַר

בתמונה שחורה, קשה לו מאד לראות איזה טוב ואור בימי חייו, וכמו שמסתכל על אחרים בעין רע, ודן אותם לכף חוב, כמו כן מסתכל על עצמו בעין רעה, ודן את עצמו לכף חוב, אבל תכף ומיד שמכריח עצמו לראות הטוב אצל אחרים, ולמצא בהם נקודות טובות ולדון אותם לכף זכות, אזי מפילא יאירו עיניו להסתכל על הטוב שיש בתוכו, ולדון עצמו לכף זכות, עד שיזכה לשמוח עם כל הנקודות טובות שיש בו, ולשיר ולרנן אליו ותברך כל ימי חייו.

הזוכה להכנים למודים אלו בעצמו זוכה לכל ולחוק אחרים

והנה בזה ידע אדם, שזכה להכנים בעצמו למודים אלו – לדון את אחרים ואת עצמו לכף זכות, ולמצא בהם נקודות טובות, כשכל תאנתו ומגמתו לחוק אחרים, ולדבר על לבם דבורי אמונה ויראת שמים, ולתן להם תקנה טובה בחיים. כי אדם שהוא ממרמר, ושמסתכל על הרע שבכל דבר – בדרך פלל, לא אכפת לו מאחרים פלל, והושב שהלואי שפלים יעזבו אותו, ושלא יבלבלו אותו, ושלא יצטרך להתעסק עמהם פלל, אבל מי שהוא איש טוב, ומחפש ומבקש הטוב שיש בעצמו ובאחרים, כל כסופו ותשוקתו תמיד לחוק אחרים ולדבר על לבם, עד שגם הם יראו טוב בחיים, ולכן כל חיותו לומר מלה של חזק ועדיד לחברו, ולהחיותו מנפילתו.

הסימן לאדם שזכה לכף – אם יש לו דבורים טובים לאחרים ועל כן זה סימן מבקק לאדם לדעת, אם זכה לקנות מדה זאת בעצמו, לדון עצמו ואחרים לכף זכות, כשמוכן תמיד לומר מלה של חזק ועדיד לחברו, ולהחיותו עם דבורי אמונה ויראת שמים, כי זה סימן שקנה מדת "הטוב", למצוא בעצמו ובאחרים נקודות טובות, וכל חיותו להרבות "הטוב" אצל עצמו ואצל אחרים, ולכן מוכן לעזור לכלם בכל עת עם מלה טובה וחזק טוב, ואלו הדבורים יחזרו ויכנסו בו בעצמו, ויחזקו ויעודדו אותו בעצמו, וכמבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קפד) שפדבור עם חברו יש אור ישר ואור חזר, אור ישר הוא האור שהוא מכניס בחברו, ואור חזר הוא האור שחזר אליו על ידי הדבורים שלו בעצמו, וכן מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קו) על הפסוק (תהלים מא. א): "אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'" – שעצה לאדם שהוא במקנות המוחין לבוא לידי גדלות המוחין – להשכיל לאחרים ולחזק אותם, ועל ידי זה נתעורר גם אצלו, עין שם.

הצדקה הכי גדולה – לחזק את אחרים מנפילתם
כי זוהי הצדקה הכי גדולה והכי חשובה, יותר מאלפי זהב וכסף,
לחזק כן אדם ולהוציא אותו מעצבותו ומן המרה שחורה שלו, כי

בסוף וזתב לא יזעילו לו בלום אם רוצה לאבד את עצמו ולגמור חייו, רחמנא ליצלן, אבל עם מלה טובה של חזק ועדיד – יכולים להציל אותו ואת הדורות שעתידיים לצאת מפנוי, עד שאין לזה שום שני של ממוז בלל, ולכן אשרי מי שהולך בדרך הקדוש הזה, למצוא הנקודות טובות שיש בכל מקום, ותמיד מוכן לומר מלה של חזק ועדיד לאחרים, כי אז יזכה להציל המון נפשות רבות מלרדת שחת, ולקשר אותם אל השם יתברך, וגם הוא יזכה לבוא לידי השגות גדולות וגבוהות בדבקות השם יתברך, ועולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

תחזק את עצמך ואת שאר הנפשות החלושות – עמך

וקשר מזהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה בתיב (ויקרא כה, לה) וכי ימוה אחיה ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך, ויש לומר שפרמז בפסוק זה גלוי הנ"ל של רבנו ז"ל, למצוא בעצמו ובאחרים נקודות טובות, ולחזק את אחרים, ועל ידי זה יתחזק הוא בעצמו, כי ימוה אחיה, לשון כף ושפלות, שהשפל מצבו, ונעשה נמוך ממה שהיה, לא רק בכסף וממוז, רק גם ברוחו ונפשו, שאינו יכול למצוא בעצמו נקודות טובות, ולהחיות עצמו בהם, ומטה ידו עמך, שהתמוטטות שלו

"עמך", כי גם אתה מרגיש בשפל המצב, ואין אתה יכול לבוא לידי גדלות המוחין, אבל אחיך פושט זמנית ידו עמך, ומצפה לשמוע ממך איזה דבור של חזק, שיחיה אותו מנפילתו, על זה אומרת התורה הקדושה, **והחזקת בו**, שתחזק אותו עם דבורי התחזקות, ותעודד אותו עם דבורי אמונה ויראת שמים, ואל תניחו אותו לפול, וכמו שפרש רש"י – אל תניחו שיגיד ויפל, ויהיה קשה להקימו, אלא חזקו משערת מפת היד, למה זה דומה? למשאו שעל החמור, עודהו על החמור, אחד תופס בו ומעמידו, נפל לארץ, חמשה אין מעמידו אותו, עין שם. כי לפעמים עם מלה אחת של התחזקות, יכולים להציל בן אדם מלרדת שחת, ולהקים אותו מנפילתו, **גר ותושב וחי עמך, גר ותושב** מרמז על הנפשות שעדין רחוקים מאוד מן הקדושה, גם בהם צריכים למצוא נקודות טובות, ולדון אותם לבן זכות, ולדבר על לבם דבורי התחזקות ויראת שמים, ואז **וחי עמך**, שהם יהיו ויתחזקו עמך ביחד, כי על ידי שתדבר עמם, תתחזק אתה בעצמך, בדרך אור ישר ואור חזר, ואז תקבל חיות חדשה לגמרי, ותוכל להחיות עוד המון נפשות רבות, ולהאיר בהם אלקותו יתברך.

החזיק והמוסר שאומרים לזילת צריה להיות לשם שמים ומזוהירה התורה הקדושה, אל תקח מאתו נשף ותרבית ויראת מאלקיך וחי אחיד עמה, כי יש בני אדם שאומרים דברי מוסר ויראת שמים לחברם, אבל מתכוננים גם לנשף אותם כדיבוריהם, ואז במקום לחזק אותם, מפילים אותם ביותר רחמנא ליצלן, וכמו שמונבא בספר הקדוש "תולדות יעקב יוסף" (פרשת קדושים) בשם הפעל שם טוב הקדוש זכותו תגן עלינו, שעל זה נאמר (במדבר כא ו): "וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים" וגו' – שנשכו אותם במוסרי דבריהם, ובמקום לחזק אותם, נשכו ושברו אותם, עין שם, וכל זה בא מפגם הישות והנאווה, שאדם מחזיק עצמו לרב וגדול מחברו, ונדמה לו שיכול לומר לו מוסר ולשבר אותו, ונחוי, אל תקח מאתו נשף ותרבית, שלא תתן נשיכה בדבורי התחזקות שלך, ולא תתגדל ותתרבה על חברך, רק ויראת מאלקיך, שתהיה כל פונתך להרבות יראת ה' מהורה בעולם, ולחזק את חבריך, ותזכר שהקדוש ברוך הוא יודע היטב את מחשבותיך, וכמו שפרש רש"י, כל דבר המסור ללבן של אדם ומחשבתו, נאמר בו "ויראת מאלקיך", ואז תועיל לעורר ולחזק את חבריך, ולהכניס בהם יראת ה' מהורה.

לא לתת צדקה להתגדל – אלא להחיות את העני
את כסף לא תתן לו בנשף ובמרבית לא תתן אכלה, כי יש בני
אדם שנותנין כסף לצדקה לעניים ביד רחבה, וגם נותנים אכל
לאכיונים בשפע, אבל גם מתפונים לנשף אותם, ולהתגדל
ולהתרבות עליהם, ועל זה מזהירה התורה הקדושה, את כסף לא
תתן לו בנשף, שלא תשף אדם עם הכסף שאתה נותן לו, לבזות
אותו ולבקש ממנו המלצה והוכחה, ולומר לו: לך לעבד, וכיוצא בו,
כי המפיש את העני בדבורים טובים, יותר חשוב מן הנותן לו כסף
הרבה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא ט' ע"ב) הנותן
מתברך בשש ברכות, והמפישו מתברך בי"א ברכות, עין שם,
ובמרבית לא תתן אכלה, אם אתה כבר נותן אכל לעני, אל תתן
לו במרבית ובגדלות, רק בהכנעה ובענוה, ותפיש אותו בכל מיני
פיוס, ואז תהיה חשיבות לצדקה שלך.

אני ה' אלתיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים, ופרש רש"י,
והבחנתי בין בכור לשאינו בכור וכו', ולכן אני יודע היטב הכוונה
שלך בנתינת צדקה, ובהזיק שאתה מחזיק את חבריך, אם פונתך
להעמיד אותו על עמדו ולשפח אותו באמת, או לנשף אותו
ולהתגדל עליו.

המוחין של ארץ ישראל לעמת המוחין של חוץ לארץ
 לתת לכם את ארץ בנעז, ופרש רש"י, בשכר שתקבלו מצוותי,
 להיות לכם לאלקים, שכל הדר בארץ ישראל אני לו לאלהים, וכל
 היוצא ממנה בעובד עבודה זרה, עין שם, והוא על פי דברי חכמינו
 הקדושים (בתפוח קי ע"ב): 'כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שישיש לו
 אלוה, וכל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוה; כי בשכר
 שאדם מחזק את אחרים, ומחיה עניים ואביונים ברוחניות
 ובגשמיות, בשכר זה הוא מקבל מוחין קדושים חדשים – מוחין של
 ארץ ישראל, שהם מוחין של ברור המדמה, עד שאפלו הדמיון שלו
 דמיון של קדשה, וכמו שרואים אצל אנשי ארץ ישראל, שישיש להם
 דמיון אחר מאנשי חוץ לארץ, בארץ ישראל דרך בני אדם לשאול
 זה את זה: "הייתם אצל רבי שמעון בר יוחאי במירון? הייתם אצל
 האבות הקדושים בתכרון? הייתם אצל רחל אמנו?" מה שאין בן
 הדמיון של אנשי חוץ לארץ בענינים אחרים לנמרי, ורק מכררים
 זה אצל זה: "הרוחתם הרבה כסף? הייתם אצל גבירים ועשירים
 אלו? הצלחת להוציא כסף מאנשים אלו?" וזהו כל הדר בארץ
 ישראל "דומה", כמי שישיש לו אלוה, שמי שישיש לו מוחין של ארץ
 ישראל, שהם מוחין של אמונה, אזי אפלו "הדמיון" שלו, הוא דמיון
 של קדשה, מה שאין בן הדר בחוץ לארץ ויש לו מוחין שהם

רחוקים מאמונתה, אזי "דומה" כמי שאין לו אלוה, כי "הדמיון" שלו
דמיון של תבל, וקשה לו לבון מחוץ אל אמונתה ויראת שמים.

שכר הצדקה ברוחניות ובגשמיות

וכל זה הוא שכר הצדקה לעניים ברוחניות ובגשמיות, לתת להם
כסף ביד רחבה ובפיוס ובסכר פנים יפות, וכן לחזק אותם בדבורי
אמונה ויראת שמים, ולהשיב נפשם בשבעה משיבי טעם, שבזכות
זה הקדוש ברוך הוא חוזר ומשפיע על האדם שפע קדש ברוחניות
ובגשמיות, והוא בעצמו מתחזק מאד באמונה ויראת שמים, וגם
בגשמיות לא חסר לו שום דבר כלל.

והקדוש ברוך הוא יעזר לנו להיות תמיד ממוזבי הרבים, ולחזק
נשמות ישראל לה' ולתורתו, וכן להשפיע לעניים ולאיבונים די
ספוקם בשפע גדול, ובזכות הצדקה והחסד נזכה לקבל פני משיח
צדקנו במהרה בימינו, אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת בחקוטי תשע"ג

בסעודה שלישית, סעודת רעוא דרעויו, ביבנאל עיר ברסלב, דבר מוהרא"ש נ"י דבורים נוראים ונפלאים מאד, על פי דברי רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפד, המדבר מענין קביעות עתים לתורה, עין שם.

עלינו לדעת איך זוכים ללמוד תורה בראוי

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, הנה ברכנו היום החדש סיון, החדש של קבלת התורה, ואם בן ראוי לנו להכין עצמנו לקראת קבלת התורה, ולדעת איך זוכים לקבל התורה באמת, והנה רב בני אדם חושבים שבדי לזכות לתורה, צריכים מקדם לזכות למנוחת ושלות הנפש, ושיהיה לו זמן פנוי הרבה, ללמוד בראונו בישוב הדעת ובעיון רב, אבל בלי זה אי אפשר ללמוד, ומחמת החשבון הזה שלקדם, אינם זוכים ללמוד כלום, כי מי הוא זה שיש לו שלות ומנוחת הנפש, ומי הוא זה שיש לו זמן פנוי ללמוד הרבה, הרי הוא דבר כמעט בלתי שכיח, ועל כן אין לומדים כלל, אבל רבנו ז"ל מלמד אותנו דרך אחרת בלמוד התורה, ועל ידי עצת רבנו ז"ל המזכרת

בתורה זו, יזכה כל אחד ללמוד הרבה, ולטייל בכל חלקי תורה, ולקבל את התורה בחג השבועות באמת.

שואלים את האדם, אם גזל מהזמן שהוא טרוד בעסקיו - לתורה מוהרנ"ף ז"ל אומר: שמעתי בשמו, שהוכיח את אחד שאמר לו, שאין לו פנאי ללמוד מחמת שעוסק במשא ומתן, אמר: שאף על פי כן ראוי לו לחטף איזה זמן לעסק בתורה בכל יום. ואמר, שזהו מה שאמרו רבותינו, וברנבם לברכה, (שבת לא ע"א), ששואלין את האדם: קבעת עתים לתורה? קבע הוא לשון גזלה, כמו שכתוב (משלי כב, כג): "קבע את קבעיהם נפש"; הינו ששואלין את האדם, אם גזל מן הזמן שהוא טרוד בעסקיו, אם גזלת מהן עתים לתורה, פי צריך האדם לחטף ולגזל עתים לתורה מתוך הפרדא והעסק; עד כאן דברי רבנו ז"ל.

רבנו מגלה את סוד התמדת התורה והספיר מוהר"א ש"נ"י, כי הגה רבנו ז"ל מגלה בתורה זו סוד התמדת התורה, שהוא על דרך "גנבה וגזלה", לגנב ולגזול זמן מפל עסקיו וטרדותיו ללמוד תורה, כי כל אדם מלא טרדות ובלבולים תמיד, ורק פשיש לו ידיעה זאת, לגנב ולגזול מזמנו ללמוד תורה, יזכה להתמדת התורה באמת, כי על ידי שיהיה מתמיד לגנב ולגזול

עתים לתורה, על ידי זה יזכה לקנות התורה באמת, וזה נקרא "קביעת עתים לתורה", הינו שהוא קבוע בענין זה לגנב ולגזל זמן לעסק בתורה, כי רבנו ז"ל אינו יוצא אף פעם מפשוטם של דברים, ואם בן אידך יפרש "קביעת עתים לתורה" על דרך גנבה וגזלה? אבל התרוץ הוא שצריכים להיות "קבוע" לגנב ולגזל מזמנו לתורה, ובכל עת פנוי, הן בהלכו בדרך, והן בעומדו בתור באיזה מקום, והן בשצריף לחכות על איזה דבר, יהיה תכף מוכן ומזמן לגנב ולגזל מזמנו ללמוד, ועל ידי זה יזכה ללמד הרבה, ולטיל בכל חלקי תורה הקדושה.

בזה סוג של גנבה – משבחת ביותר

וזהו שאמרו חכמינו הקדושים (תוספתא בבא קמא פרק ז' הלכה ג):
 'המתגנב מאחר חברו והולך ושונה פרקו, אף על פי שנקרא גנב – זוכה לעצמו'.
 כי לפעמים אי אפשר להתחמק מחברו, שרוצה לבטל אותו מלמודו, אלא על ידי גנבה וגזלה, שגונב דעתו, ואומר לו:
 'הרי נזפרתי שיש לי תור חשוב במקום פלוני, ואני מוכרח לברח מהר...' ואף על פי שגונב בזה דעתו, אבל בגנבה זו "זוכה לעצמו",
 כי לפעמים אי אפשר לזכות לתורה פי אם בדרך גנבה וגזלה,

וכדברי רבנו ז"ל בתורה זו, ודיקא על ידי שקובע בדעתו עצמה זאת, זוכה ללמוד תורה הרבה.

העצה הזאת משורה עם עצת רבנו בסדר דרך הלמוד שלו

והנה העצה הזאת הולכת ביחד עם עצת רבנו ז"ל בענין סדר דרך הלמוד (שיחות הר"ן סימן עו), שאין צריכים בלמוד אלא אמירה בעלמא, וממילא יבין, עין שם, כי על פי רב בשאדם גונב וגזול מזמנו ללמוד תורה, אין העת והמקום מסגל כל כך לעיון רב והתעמקות הרבה, ואם אדם ירצה ללמוד תמיד רק בעמק רב, אף פעם לא יגנב ויגזול מזמנו, כי תמיד יסית אותו היצר הרע, שממילא אינו יכול להתעמק עכשו, ואם בן למה לו ללמוד? אבל בשיודע ברור שיכול לגרם הרבה פרקים משניות ודפים גמרא וכן שאר כל המודים, אפילו בדרך "אמירה בעלמא", אזי יהיה תמיד מוכן ומזמן לגנב ולגזול מזמנו ללמוד תורה, ובדרך זו יזכה ללמוד תורה הרבה.

באור הנמת חז"ל בשור לעל וכחמוד למשא

והנה כל זה נקרא קבלת על תורה, שמקבל על עצמו ללמוד בכל עת וזמן פנוי, ולהגות בתורה אפילו אם אינו מכין הפל פראוי, שיהו כמו שור שמקבל על עצמו על המהרשה, אפילו שאינו יודע מה

רוצים ממונו, וכמו חמור, שמעמיסים עליו משא כבד, ואינו יודע מה תהיה התכלית ממונו, ורק לבסוף רואים מה שפעל השור עם עלו, והחמור במשאו, וכמו שאמרו חכמינו תקדושים (עבודה זרה ה' ע"ב): 'לעולם ישים אדם עצמו על דברי תורה כשור לעל וכחמור למשא, כי כשמשימים על על שור לחרש השדה, אין השור יודע מה רוצים ממונו, והנה מוליכים אותו מצד אחד של השדה לצד שני, וסוחר יתד המחרשה, עד שמגיע עד קצה השדה, והנה מסבבים אותו, ומחזירים אותו, כדי שיהרש גם בדרך חזרתו, והושב בדעתו, הרי עוד מעט אני חוזר הביתה, ובדאי אקבל אכל טוב מן הבעל הבית, אבל בהגיעו לראש השדה, הנה מסבבים אותו עוד הפעם לשורה שניה, וצריך לחרש עוד הפעם מקצה אחד עד השני, וכן בחזרתו, וכן משורה לשורה, ואינו רואה סוף לעבודתו, ורק אחר שכל השדה חרושה, וזרעים אותה עם גרעיני תבואה, והשדה מצמחת ונותנת פרות טובים, רק אז רואים מה שפעל השור עם העל שמשא על עצמו.

וכן בחמור למשא, הנה מעמיסים על חמור משא כבד של תבואה מן השדה, ומוליכים אותו אל תחנת הקמה, למחוז את התבואה, והושב החמור, הנה כבר נפטרתי מן המשא, ויהיה לי ניהא, אבל

הנה כָּבֵד מְעַמִּיסִים עָלָיו מִשָּׂא כְּבֵד שֶׁל קִמַח שִׂיצָא מִן הָרְחִים, ומוליכים אותו אל האופה, וכשמוגיע אל האופה הושב, הנה כָּאֵן בּוֹדָאי אֶפְטָר מִן הַמִּשָּׂא הַכְּבֵד, אֲבָל הִנֵּה מְעַמִּיסִים אוֹתוֹ עוֹד הַפֶּעַם עִם לֶחֶם אֶפְיוֹי, וְרַק אַחַר שֶׁכָּל הַקּוֹנִים מְקַבְּלִים לֶחֶם חֵם וְטָרִי, אִזּוֹ רואים מה שפֶּעַל הַחֲמוֹר בְּמִשָּׂאוֹ.

צריך לקבל על עצמו על עמל התורה בשור ובחמור

וכן הוא בלמוד התורה, שבתהלה צריך אדם לקבל על עצמו הלמוד בשור לעל ובחמור למשא, לחטוף כל מה שיכול, ולגרום הרבה פרקים משניות ודפים גמרא, ולחזור עוד פעם על הלמוד, ועוד פעם על הלמוד, אפלו שאינו רואה ומכין מה שפועל בתורתו, אבל לבסוף יראה שזכה לרביש לעצמו תורה הרבה, וזה יהיה חלקו הונו ורכושו לעד ולנצח נצחים.

ולכן אשרי מי שאינו מטעה עצמו כלל, רק קובע עצמו לגנב ולגזל מזמנו ללמד תורה, ומקבל על עצמו על תורה בשור לעל ובחמור למשא, כי אז יזכה ללמוד תורה הרבה, ויזכה לכל טוב בזה ובכא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

התמדת התורה צריכה להיות בדרך של הליכה ועמל ביחד
וקשר מותרא"ש נ"י, את הענין הנ"ל לפרשת השבוע, בקשר נורא
ונפלא מאד, כי הנה פתיב (ויקרא כו, ג): **אם בחקתי תלכו ואת
מצוותי תשמרו ועשיתם אותם, ופרש רש"י - שתהיו עמלים
בתורה. ולקאורה יש להבין מה הקשר בין "אם בחקתי תלכו" לבין
"שתהיו עמלים בתורה"?** אבל לפי דברי רבנו ז"ל מוכן הענין מאד,
כי התמדת התורה צריכה להיות בדרך של הליכה ועמל ביחד, כמו
השור לעל ותחמור למשא, שמוליכים אותם הלוד וחזור, ואינו רואה
ומבין בשעת מעשה מה עושים עמו, אבל לבסוף בשפל השדה
חרושה, וכן כל המושא הגיע למקומו ולמחוז הפצו, אזי מכירים את
גדל מעלת קבלת העל ונשיאות המושא, וכן בלמוד התורה צריכים
לגנב ולגזל בדרך הלכו, זמנים הרבה ללמד תורה, ואפלו אם אינו
מבין הפל, יכנים עצמו לעמל פה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים
(סנהדרין צט ע"ב) **כל אדם לעמל נברא, שנאמר (איוב יד, ז): "כי אדם
לעמל יולד",** איני יודע אם לעמל פה נברא, אם לעמל מלאכה
נברא, פשהוא אומר (משלי מז, כו): **"כי אכף עליו פיהו",** הוי אומר
לעמל פה נברא, עין שם. ובזה יהיה נחשב שקבל עליו על תורה,
ויזכה ללכת תמיד עם התורה ולעמל פה בכל עת, כי כל מלה של
התורה היא אורות צהצחות, ואין קץ למתן שכרה, וכמו שאמרו

הכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו זוטא פ'ק ב'), אפלו אם אין בידו של אדם לא מקרא ולא משנה אלא הוא יושב וקורא כל היום הפסוק (בראשית לו, כב): "ואחות לוטן תמנע", אפלו הכי שכר תורה בידו, עין שם. פי התורה בלה אורה, וכל מה שאדם עמל בה, אפלו בדרך אמירה בעלמא, ממשיך על עצמו אורות צהצחות.

על ידי עמל התורה וזכה לשפע אם לא ישאל שום שאלות ועל האדם לזכר שעל ידי עמל התורה, יהיה לו גם שפע בשמי, וכמו שמבטיחה התורה, (פסוק ד) **ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ פריה ועין השדה יתן פריו וגו', העקר שיהיה לאדם בטחון חזק בה, ולא ישאל שום שאלות וקשיות מאפוא תבוא ישעתו, ואז לא יחסר לו שום דבר כלל.**

וכמו שמובא בספר הקדוש "נעם אלימלך" (פרשת בהר), בשם אחיו הקדוש הרב הקדוש רבי משולם זוסיא מהאניפולי זכותו תגן עלינו, על הפסוק (ויקרא כה, כ) **וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתינו, וצויתי את ברבתי לכם וגו', ולקאורה קשה, למה כתוב בתורה השאלה של האדם, וכי תאמרו וגו', ואז וצויתי את ברבתי, טוב שלא לומר כי אם וצויתי את**

בְּרַכְתִּי וְגו', וּמְפִילָא לֹא יִקְשָׁה שׁוּם אָדָם לומר מה נאכל וגו'? אָבֵל התורה הקדושה מלמדת אותנו למוד עמוק במדת הבטחון, שלא ישאל אדם שום שאלות ושום קשיות מאפוא תגיע פרנסתו, ואז יקבל שפע של הקדוש ברוך הוא היורד תמיד בלי הפסק רגע, דרך צינורות עליונים, אָבֵל אם אדם אינו אוהו בזה, וישאל שאלות מה נאכל בשנה השביעית וגו', אז על ידי השאלה גורם שינתק ויפסק השפע התמידי, ואז צריך הקדוש ברוך לפתח צנורות חדשים להביא את השפע, שזהו וצויתי את ברכתי וגו', כי תצטרך לברכה חדשה, הרי אם אין אדם שואל שום שאלות, יהיה לו שפע קדש תמיד ולא יחסר לו שום דבר כלל.

על ידי אמונה שלמה לא יהיה לו בעם המפסיד העשירות וכן ישמר עצמו מאד מבעם, כי בעם מפסיד העשירות ושפע המזון (לקיטת מוהר"ן חלק א' סימן סח), ושמירה מבעם בא על ידי התחזקות באמונה, כי על ידי שיש לו אמונה בה, ויודע שכל תנועה משגחת בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, על ידי זה יש לו סבלנות ואריכות אפיים עצומה לכל דבר (לקיטת מוהר"ן חלק א' סימן קנה), ומפילא יהיה לו שפע של מזון ופרנסה תמיד.

איה זוכים לטויל עם השם יתברך בגן עדן?
וגם על עמל התורה מבטיחה לנו התורה הקדושה (פסוק יב),
והתחלתי בתוככם והייתי לכם לאלקים ואתם תהיו לי לעם, ופרש
רש"י: 'אטויל עמכם בגן עדן כאחד מכם ולא תהיו מזדעזעים ממני',
הינו שתזכו לדבקות אמיתית בו יתברך, ותזכו לטויל בכל מקום,
ולדבר תמיד אל השם יתברך, שזוהי המפתח הנפלאה של
"התבודדות" שנתן לנו רבנו ז"ל, שיכול אדם לטויל בכל מקום
ולדבר אל השם יתברך, שאז הוא מרגיש כאילו מטויל בגן עדן
ממש, ומתענג על נעם זיו השכינה, כי תורה ותפלה הולכות ביחד,
ועל ידי שאדם עמל בתורה יש לו כח לעסק בתפלה, ונמשך עליו חן
עליון, וכל בקשותיו מתקבלות (לקיטוי מוהר"ן חלק א' סימן א').

סגולה להתמדה – שלא לדבר רע על שום יהודי
והנה לפני קבלת התורה בהג השבועות, צריכים לזכור דברי רבנו
ז"ל (שיחות הר"ן סימן צא) שסגולה להתמדה, שיוזכה להיות מתמיד
בלמודו, לא לדבר על שום אחד מישראל, כי ששים רבוא אותיות
התורה כנגד ששים רבוא נשמות ישראל, וכשיש חפרון באחד
מישראל נמצא שיש חפרון בתורה ששם שרש נשמות ישראל, ועל
כן בודאי אי אפשר לאהב את התורה בשלמות, אבל בשיוזרה

מלדבר על שום ישראל, ולכלי למצוא שום חסרון בשום ישראל, נמצא שאין בתורה שום חסרון ומום, ואזי בנדיאי יאחב את התורה מאד, ואזי יתמיד בלמוד התורה מוגדל האהבה, ולא ירצה להפריד מן התורה כלל.

להזהר שלא להכנס לתחומי של אף יהודי באותיות ספר תורה וכמו שצריכים להזהר לא לדבר על אחד מישראל, כמו בן צריכים להזהר לא לנגע באחד מישראל לרע ולא לפגם לתחומי, כי בספר תורה צריכות להיות כל האותיות התורה מקפות גויל, ואין אות אחת יכולה לנגוע בתורתה ולהכנס לתחומיה, אבל תבא ומיד שאות אחת נוגעת בתורתה, ונכנסת לגבולה, כל הספר תורה פסול, וכן הוא עם נשמות ישראל, אם אחד נוגע בשני לרע, ונכנס לתחומי, הרי נפסל הספר תורה שלמעלה, ולא יהיה לו חשק ללמוד, ועל פי רוב אדם מקפיד מאד פשאדם נוגע בו, ונכנס לתחומי, אבל פשהוא נוגע בתברו ונכנס לתחומי, בזה אינו מבחין כלל, וכמו שאמר חכמינו הקדושים (נגעים ב, ה): כל "הנגעים" אדם רואה, חוץ מנגעי עצמו, כי קשה לו להבחין שנוגע בתברו ועושה לו רע, אבל בכדי לזכות להתמדת התורה באמת, צריך להזהר בזה ביותר, ולכבד

את השני, ולתן לו את מקומו וגבולו, ואז תמיד יהיה לו חשק לקמוד, ויזכה להתמדת התורה באמת.

טעם שקורין תמיד פרשת במדבר לפני חג השבועות

ועל כן קורין תמיד פרשת במדבר לפני חג השבועות, כי בפרשת במדבר מונים וספרים כל אחד מישראל, ובנה רואים הפעלה והחשיבות של כל אחד מישראל, שהוא אחד מששים רבוא נשמות ישראל, המכונים כנגד ששים רבוא אותיות לתורה, ורק על ידי התאחדות בין כלם, יכולים לקבל את התורה באמת.

מעלת מצות צדקה שמתגלה מחר לבו

וזהו עצם מעלת מצות צדקה, לתת מפספו וממונו לעזור ליהודי שני, כי בנה נתגלה מחר לבו שרוצה להתאחד עם כל נשמות ישראל ביחד, ובכח מצות צדקה מתעלים תורתו ותפלתו, כי מתגלה שתורתו ותפלתו הן ביחד עם כל נשמות ישראל, ועולין לפני כפא כבודו יתברך, ופועלים הכל למוכה.

וְהַיִּשִׁים יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהַנִּיעַ לְעִמְל הַתּוֹרָה בְּאַמְתִּי, וְכֵן לְעִסְק בְּתַפְלָה
וְהַתְּבוּדוֹת כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, עַדִּי נִזְכָּה לְעִלוֹת וּלְהַכְּלִל בּוֹ יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי
מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן.

